

Kdo bude zodpovědný za profesní podporu učitelů, když se ruší NIDV?

Cílem kulatého stolu, který se uskutečnil 13. 12., bylo hledat odpovědi na následující otázky:

- Znamená zrušení Národního institutu dalšího vzdělávání (dále jen NIDV) oslabení podpory učitelské profese?
- Jakou roli bude mít v kariérním řádu další vzdělávání pedagogů?
- Počítá MŠMT s programem pro zájemce o učitelství z jiných profesí?
- Vytváří pouhá nabídka kursů pro učitele kompletní systém dalšího vzdělávání?
- Vědí učitelé, jak si vybrat kvalitní profesní vzdělávání?
- V čem jsou přínosy a rizika dalšího vzdělávání učitelů?
- Bude mít vzdělanější učitel vyšší plat?

Pozvání přijali tito panelisté:

- PhDr. Hana Košťálová, členka výboru SKAV, Kritické myšlení, o. s.;
- Mgr. Roman Křivánek, ředitel Vysočina Education;
- Mgr. Jiří Nantl, LL. M., 1. náměstek ministra školství, MŠMT;
- Doc. RNDr. Josef Trna, CSc., děkan Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Asociace děkanů pedagogických fakult ČR.

Moderoval Tomáš Feřtek, EDUin, o. p. s.

T. Feřtek: Na úvod informoval publikum, že podle sdělení náměstka MŠMT o zrušení NIDV ještě není rozhodnuto.

J. Nantl seznámil přítomné se záměry MŠMT v oblasti profesního rozvoje učitelů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) je ministerstvem považováno za jednu z jeho forem.

Úvahy o spojení některých institucí podřízených MŠMT souvisejí s materiálem, který připravovala vicepremiérka K. Peake a který se týká racionalizace veřejné správy. Jedna z hlavních myšlenkových linií (nikoliv pouze ve vztahu k oblasti školství) je redukovat specifické systémy výzkumu a vzdělávání. Tam, kde je to možné, budou převedeny tyto činnosti na vysoké školy nebo jiné instituce, které v této oblasti působí. V rámci přípravy tohoto materiálu byly identifikovány různé návrhy (i zrušení některých institucí v rezortu MŠMT), které počítají s předáním jejich činností jiným organizacím.

Uvedený návrh je ministerstvu znám od léta tohoto roku a v jeho rámci bylo vytvořeno v pracovní verzi několik variant studie proveditelnosti, které obsahují řadu možností realizovatelných za různých okolností. Tento materiál neprošel schvalovacím řízením, MŠMT nepřijalo žádné rozhodnutí, protože ani na úrovni vlády není rozhodnuto. Termín, kdy se tímto návrhem vláda bude zabývat, není znám.

MŠMT se domnívá, že by bylo dobré, aby fungovalo méně institucí, ale nosné činnosti (je třeba definovat, které to jsou) by měly zůstat zachovány. Případným sloučením by se redukoval především obslužný servis, administrativa podpůrného typu, jako jsou účtárny, personální oddělení apod.

V ČR není dobudován systém profesního rozvoje učitelů. DVPP je jednak do určité míry přečeňováno, jednak supluje některé funkce metodického řízení. Před deseti lety

bylo nahrazeno přibližně 75 krajských úřadů 3 000 zřizovateli, navíc různého charakteru. Není jasná hierarchie, neexistuje jasný sled autorit, které by rozhodovaly. Dlouhodobé metodické řízení není možno realizovat prostřednictvím DVPP. Není možné na každý nový problém reagovat tím, že budou nabídnuty další kurzy. Na základě poptávky je realizováno velké množství různě zaměřených kurzů, nabídka je velmi diverzifikovaná, netvoří ale žádný systém.

MŠMT používá termín „kariérní systém“ nikoliv pojem kariérní řád, který zakládal hierarchické uvažování (vyplýval z něho návod, jak se stát ředitelem školy). Ale to je jen jedna z dimenzí kariérního postupu učitele, navíc ne typická, ne každý učitel se chce ředitelem stát.

Kariérní systém v pojetí ministerstva musí být vícerozměrný, vertikálně horizontální systém, který směřuje k profilaci učitelů nejen k jejich hierarchickému posunu. Musí ukazovat jednak jasnou cestu začínajícího učitele, jednak jeho profilaci, jak se zlepšuje v tom, co dělá a kam směřuje - k nějaké manažerské funkci nebo ke specializaci na určité činnosti.

Dlouhodobě to souvisí s neurčitou mírou racionalizace školské sítě. Lepší by bylo mít systém, kde některé specializované činnosti jsou realizovány k tomu vyčleněnými institucemi. To by bylo možné jen v případě, že by bylo dosaženo institucionální koncentrace některých typů škol. V současné době zejména v oblasti základního školství existuje velké množství škol, které ale chceme zachovat. Struktura základních škol musí kopírovat strukturu obcí.

Součástí kariérního systému musí být dráha profesní přípravy pro ředitele škol, kteří by měli plnit nejen funkci manažerskou, ale měli by být také pedagogickými lidry. Tato stránka jejich činnosti by se měla posilovat na úkor byrokratických činností, měla by se zvyšovat jejich schopnost poskytovat odbornou podporu podřízeným pedagogům.

V současnosti existuje základní představa o profesní přípravě učitelů, která zahrnuje i finanční model - má být zřejmé, jak se promítne DVPP do jejich odměňování. Vychází se ze zkušeností rezortu zdravotnictví, uvažuje se o podobném systému. Z hlediska užšího propojení pregraduálního a postgraduálního studia by se měla posílit role učitelských fakult jako základních center, které by se měly, zejména v první fázi nastupujícího učitele, stát supervizory.

MŠMT chce prosazovat pojetí učitelství jako pomáhající profese, podobně jako tomu u zdravotnických a sociálních pracovníků, psychologů. Učitel by měl pomáhat žákům projít vzdělávacím systémem.

Pedagogický výzkum by se měl stát specifickou linií podporovaných výzkumných činností v ČR. Proto je třeba na základě definované poptávky státu (k získání informací, které potřebuje pro formulaci vzdělávací politiky) podporovat linie výzkumu v oblasti školství.

V rámci DVPP je třeba rozlišovat typy specializační a prohlubující. Zde by se měla role učitelských fakult prohloubit, ale současně by mělo být vytvořeno konkurenční prostředí.

Prostřednictvím kariérní systému by ministerstvo chtělo směřovat k tomu, aby aktivity, které budou realizovány v DVPP, byly střednědobého a dlouhodobého

dosahu. Aktualizační studium bude probíhat v rámci běžné práce učitelů ve škole, systém ho musí být schopen zhodnotit na základě portfolia každého učitele.

Kariérní systém se nesmí vyčerpat pouze účastí na kurzech, musí obsahovat hodnocení, prováděné ředitelem školy a mentory a zahrnovat i výstupy z aktivit, které nejsou akreditovanou formou DVPP, jako je samostudium, účast na konferencích, návštěvy v hodinách jiných učitelů apod.

Navrhovaný model kariérního systému bude vyžadovat významné legislativní změny i finanční zabezpečení a měl by fungovat v období let 2015 - 2023. Pro pedagogické fakulty i ostatní aktéry by to mohla být výzva, jak posílit svoji roli v DVPP. Vzhledem k tomu, že téměř v každém kraji je fakulta připravující učitele, zdá se být tento model schůdný, relativně snadno proveditelný a ekonomicky výhodný.

T. Feřtek: Bude dnes existující struktura středisek vzdělávání v krajích zrušena a jejich činnost převedena na pedagogické fakulty nebo MŠMT preferuje jiný postup?

J. Nantl: Záleží na rozhodnutí vlády, lze to zařídit i jinak. S tím souvisejí dvě otázky, na jedné straně je třeba udržet stávající systém, na straně druhé není třeba být vlastníkem budov, kde se vzdělávání odehrává. V současné podobě není v silách státu zajistit DVPP plošně, v určitém rozsahu je ale nutné zachovat státní kapacitu, která by se měla týkat specializovaných témat národního významu.

MŠMT chce najít podobný model jako v oblasti zdravotnictví, který povede k tomu, že bude posílena role pedagogických fakult, případně i jiných krajských institucí. Národní aktivity budou soustředěny na velmi specializovaná pracoviště. Definitivní podoba systému profesního rozvoje učitelů je podmíněna schválením rozhodnutí vlády, je předčasné se zabývat podrobnostmi.

T. Feřtek: Jak množství peněz ovlivní podobu kariérního systému a profesního rozvoje pedagogů?

J. Nantl: Finanční prostředky ovlivní DVPP jenom zčásti. Budou nastavena nová pravidla redistribuce finančních zdrojů. Na začátku roku 2013 se bude projednávat nová koncepce financování regionálního školství, která posílí pravomoci ředitelů. Musí existovat nějaký bonus spojený s kariérním růstem a atestacemi učitelů (na atestační příplatky se počítá s půl miliardou Kč ročně). Na školství bude alokováno 120 miliard Kč ročně, které poskytuje stát a zřizovatelé (bez prostředků z ESF).

Debata v panelu

J. Trna: Přípravou učitelů se zabývají nejen pedagogické fakulty ale i další učitelské fakulty, které mají pravomoc a zodpovědnost za učitelskou profesi. Tuto pravomoc mohou učitelské fakulty realizovat pouze částečně, protože chybí systém profesního rozvoje učitelů s účastí pedagogických fakult, který musí propojovat a završovat přípravu učitelů na vysokých školách.

Snahy o vytvoření systému profesního rozvoje učitelů v posledních dvaceti letech mají nulový výsledek. Hlavními důvody je neprofesionální práce předchozí decizní sféry a nedostatek finančních prostředků. V současné době se zdá, že je šance tuto situaci změnit, protože na Ministerstvu financí nyní pracují profesionálové.

Pedagogické fakulty a pedagogický výzkum na fakultách i mimo ně nabízejí hlavní odbornou garanci profesního rozvoje učitelů, samozřejmě ve spolupráci s dalšími organizacemi.

T. Feřtek: Pedagogické fakulty mají zajišťovat garanci profesního rozvoje učitelů, znamená to, že budou mít i monopol?

J. Trna: Pedagogické fakulty nebudou mít monopol, jsme v tržní ekonomice, je třeba zdravé konkurence.

T. Feřtek: Komplikuje neexistující kariérní systém profesní přípravu pedagogů?

J. Trna: Byla zde řada snah o vytvoření systému profesního rozvoje učitelů, standard učitele byl zpracováván před deseti lety, výzkumů je celá řada, ale jejich výsledky skončily ve skříních. Je třeba, aby vznikly funkční systémy profesní přípravy, jako je tomu v jiných oblastech. Přitom je možné využívat vzorů ze zahraničí, které musí být přizpůsobeny našim podmínkám.

H. Košťálová: Bylo zde řečeno, že DVPP supluje funkci metodického řízení. To ale nezačíná na úrovni ředitelů, ale na úrovni státu, který musí stanovit směr vzdělávání - co mají učitelé umět, v čem se mají rozvíjet, a proč. Zatím neproběhly žádné široké a hluboké diskuse, které by cíle definovaly. Nejprve je třeba si ujasnit, čeho chceme v rámci profesního rozvoje učitelů dosáhnout, co je jeho smyslem a cílem, a teprve potom lze vytvářet funkční strukturu. Stanovený cíl je následně nutné dlouhodobě sledovat jako jasný maják.

Metodické vedení musí začínat na úrovni MŠMT, pokračuje prostřednictvím ředitelů škol. V rámci škol je ale také třeba „pěstovat“ mentory a pedagogické lídry, kteří v každé škole existují, ale často bývají nerozpoznaní a neoznačení. Pedagogičtí lídři by měli působit v rámci své školy a nikoliv v nějaké organizaci mimo školu. Měli by mít snížený úvazek, protože jejich práce vyžaduje mnoho času (např. účast na výuce kolegů).

Studenti i učitelé na pedagogických fakultách cítí nedostatek praxe. V rámci projektu pro začínající učitele, který již trvá třetí rok, se absolventi pedagogických fakult stávají asistenty a významně se podílejí na výuce. Zde se ukazuje, že adaptační období pod vedením mentora je pro mladé učitele velkým přínosem.

J. Nantl: Nějaký systém existuje (RVP, struktura kurikulárních dokumentů), i když není zdaleka dokonalý, má mnoho deficitů a je třeba ho zlepšit. MŠMT řeší reálné problémy v reálném čase, ale v současnosti nepovažuje za přínosné přepisovat kurikulární dokumenty. Chceme dobudovat systém, ale důležité je, aby nastala společenská shoda v tom, co jsou funkce vzdělávání.

T. Feřtek: Jaká je úloha instituce typu Vysočina Education v systému DVPP?

R. Křivánek: V každém kraji je zřízena obdobná instituce jako Vysočina Education, která plní úkoly zřizovatele, tj. organizování vzdělávacích aktivit pro učitele. Financování je v jednotlivých institucích různé, stejně jako nastavení úkolů. Tyto instituce jsou v bezprostřední blízkosti cílové skupiny, v každodenním kontaktu s učiteli, a to jim umožňuje efektivní využití finančních prostředků (i z ESF) v těch oblastech, které jsou považovány za priority kraje.

Stát by měl definovat a garantovat kvalitu škol, profesní rozvoj pedagogů i kariérní systém, měl by také monitorovat výstupy z DVPP, pedagogické fakulty by tomu mohly napomoci.

T. Feřtek: Jak by stát mohl tuto kvalitu garantovat?

R. Křivánek: Je otázka, zda by to měla být institucionální podpora nebo v podobě spolupráce s jednotlivými institucemi v regionech, které by musely splňovat určité předpoklady. Udělení akreditace je jediným nástrojem, který MŠMT má, dál není úroveň vzdělávacích aktivit DVPP nijak sledována. V současnosti může získat akreditaci kdokoli. Dalšími klíčovými hráči, kteří by měli být osloveni, jsou zřizovatelé (kraje, města).

Pedagogické fakulty by měly hrát hlavní roli především v zajišťování pregraduálního studia. Toto studium by mělo být praktičtěji zaměřené.

J. Nantl: Systém je hodně diverzifikovaný, je mnoho poskytovatelů, kvalita je garantována pouze na vstupu (akreditace), logicky by to mělo být hlavně na výstupu. Ve všech variantách koncepce se počítá s tím, že dominantní role státu je v nastavení kvality, tedy v oblasti certifikace a monitoringu. Je otázkou, zda atestace, které se budou týkat 120 tisíc pedagogů, bude vhodné koncentrovat do jednoho místa. Bylo by možná lepší, aby je zajišťovaly krajské úřady.

T. Feřtek: Důležitým faktorem, který přispívá ke kvalitě profesního rozvoje pedagogů, je blízký a častý kontakt s učiteli. Tuto výhodu mají regionální instituce, je to do určité míry limitující faktor pro pedagogické fakulty?

J. Trna: Existuje 9 pedagogických fakult a několik dalších fakult, které se zabývají přípravou učitelů, které pokrývají celou republiku (kromě kraje Vysočina). Spolupráce pedagogických fakult s kraji může přinést pozitivní efekty do profesního rozvoje učitelů, protože vznikne také těsnější vazba se zřizovateli.

J. Nantl: Přerod systému DVPP je těžký, ale možný. MŠMT v minulosti nebylo schopno domluvit průnik různých požadavků mezi akreditačním systémem ve vysokém školství a potřebami regionálního školství z hlediska rozvoje pedagogických pracovníků. Nikdy v minulosti nebyla intenzivnější a méně bariérová komunikace mezi jednotlivými složkami ministerstva jako nyní. Mělo by dojít k jasnější profilaci různých směrů vysokých škol a k zohlednění specifik programů profesní přípravy.

H. Košťálová: DDVP není nejúčinnějším nástrojem jejich rozvoje. Měli bychom vědět, kde se učitelé nejefektivněji učí, zda návštěvou kurzů nebo jinými formami. Efektivita kurzů je poměrně nízká, pokud nenásleduje další krok, který umožní, aby se to, co se učitel naučil, dostalo až do školy k žákům. Je třeba přemýšlet o tom, jak to udělat, aby největší část vzdělávání učitelů probíhala ve školách a vzdělávací aktivity byly následně vytěženy. Užitečné by také bylo, aby se kurzů účastnily celé pedagogické sbory.

R. Křivánek: Učitelé by měli být schopni změřit posun, kterého dosáhli. Z hlediska poskytovatelů je důležitá nezastupitelnost, tzn., že nikdo jiný než daná organizace neumí v konkrétní oblasti vzdělávání učitelů zajistit ve stejné vysoké kvalitě.

Diskuse příspěvky z publika

Š. Dostálová, NIDV Brno: Pedagogické fakulty mají autonomní postavení, bude každá fakulta postupovat individuálně nebo bude vytvořena nějaká nadřazená fakulta, která bude profesní rozvoj učitelů řídit?

J. Trna: Pedagogické fakulty jsou veřejnoprávní instituce, mají plnou pravomoc v tom, jakým způsobem vzdělávají učitele. Žádná nadřazená instituce existovat nebude. Pedagogické fakulty budou v oblasti DVPP spolupracovat, budou si předávat poznatky, vytvářet společné materiály. Je možné, že bude vytvořen jakýsi společný rámcový program, který bude akreditován.

D. Vitoul, NIDV Olomouc: Při zajišťování DVPP v současnosti vedle sebe dobře fungují pracoviště krajů a NIDV, pedagogické fakulty v této oblasti zatím fungují jen omezeně.

J. Nantl: Úřad vlády připravil analýzu pro všechny rezorty, v řadě z nich byly vytipovány instituce, jejichž činnosti byly označeny jako duplicitní. Pokud vláda rozhodne o redukci institucí, ministerstvo vybere činnosti, které jsou nezastupitelné a ty zůstanou zachovány v rámci národních institucí. Pracovníci MŠMT se snaží, aby případná redukce organizací byla co nejcitlivější.

H. Plitzová, ředitelka NIDV: Neexistuje systém DVPP, karierní systém by mohl pomoci jeho vybudování. Je třeba nastavit role jednotlivých aktérů (vysoké školy, instituce, které vzdělávají učitele v krajích i NIDV). K tomu je nutná spolupráce, která dříve vážla a teprve nyní konečně dochází k lepší vzájemné komunikaci.

NIDV je v současné době koordinačním subjektem, který spojuje ministerstvo a vysoké školy s praxí, ale nemá žádný monopol na vzdělávání učitelů. Může posílit garance priorit v souladu se zadáním MŠMT, je schopno v standardní kvalitě v určitém čase přenášet tyto priority do terénu, posílit poradenskou a konzultační činnost. NIDV je připraven ke spolupráci se všemi aktéry v oblasti profesní přípravy učitelů.

Stát by se neměl vzdávat státních institucí, které mu přinášejí kontakt s terénem a umožňují zpětnou vazbu, kontrolu DVPP, ovlivňování vznikajícího karierního systému.

J. Nantl: Klíčovým nástrojem profesního rozvoje učitelů je karierní systém, který definuje požadavky. Pak je třeba hledat nástroje jeho realizace - je nutno rozhodnout, co je třeba zajišťovat jednotně a které úkoly by bylo lepší přenechat jiným institucím. Musí nastat systematická dělba práce, státní instituce je obhajitelná jen tehdy, pokud je nezastupitelná.

Je lepší stavět na tom, co máme, než začít budovat na zelené louce. Jádro vzdělávání by mělo být ve škole, ředitel bude řídit definování vzdělávacích potřeb. Kraje, jako zřizovatelé, budou mít hlavní roli jako zprostředkující subjekt.

R. Křivánek: NIDV zpracoval individuální projekt národní, který měl z finančních zdrojů ESF nastartovat vznik karierního systému. V případě, že NIDV zanikne, kdo bude projekt realizovat?

J. Nantl: Odpovědné je MŠMT. Financování startu karierního systému není možno zajistit v rámci stávajícího kohezního období ESF, které končí v roce 2014, ministerstvo s ním počítá pro nové období. Je pravděpodobné, že pro to budou

příznivé podmínky, protože i v rámci EU jsou diskutovány obdobné otázky související s profesní přípravou pedagogů.

H. Košťálová: Zatím nikde nebyl vyjasněn rozdíl mezi podporou a kontrolou učitele. Kariérní systém by neměl být postaven na využití „cukru a biče“, to je špatná kombinace. Zahraniční zkušenosti ukazují, že spojení kontroly s finančním prospěchem nebude fungovat. Je třeba stanovit, co znamená kontrola a co podpora, a jaké dopady má využití těchto mechanismů na cíle vzdělávání nejen učitelů ale i dětí. Cílem by měla být podpora každého učitele, aby dokázal učit úplně každého žáka.

J. Nantl: Společnost se bude měnit a vzdělávací systém by měl na tyto změny alespoň zčásti reagovat. Lze vysledovat základní trendy – během 30 let zanikne 60 % současných profesí, v současnosti ještě neexistují profese, které budou vykonávat děti rodičí se dnes, každý pracovník do 40 let svého věku čtyřikrát změní zaměstnání. Náš vzdělávací systém na to není připraven, společnost zatím nevidí potřebu změn.

H. Košťálová: Bylo by potřeba zformulovat naše vize, to je úloha lídrů, ti by měly být schopni je jednoduše sdělit veřejnosti.

J. Trna: Kariérní systém, jeho 2. stupeň by měl garantovat ředitel školy spolu se zřizovatelem, odbornou i organizační garanci vyšších stupňů jsou schopni zajistit učitelské fakulty.

B. Brdička, Učitelský spomocník: Jsme v situaci, kdy všechny pedagogické koncepce nastavené shora, selhávají. Formování vize je nutné a lze při tom použít myšlenky D. Grooma, který učí, že pedagog musí dospět k přesvědčení, že sám se bude vzdělávat, a to všude, kde se nachází. Každý učitel musí cítit potřebu se vzdělávat
(<http://spomocnik.rvp.cz/clanek/12777/PROSTOJOVE-UCENI-PODLE-GROOMA.html>).

I. Hošková, NIDM: V letech 2009 – 2012 realizoval NIDM národní projekt Klíče pro život, který vytvořil systém vzdělávání pracovníků v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání. Jeho součástí je studium pro ředitele i řadové pedagogy na různých úrovních. Tento systém obsahuje monitoring, autoevaluaci, hodnocení na výstupu, supervize, hodnocení organizací ředitelem i pracovníky atd.

T. Feřtek: Vzniká tedy systém, který je funkční. Bude se MŠMT snažit, aby vložená energie byla využita?

J. Nantl: Povinností ministerstva je zajistit udržitelnost projektů národních.

V. Spilková, PedF UK Praha: Je třeba budovat systém přípravy učitelů, který má integrovat pregraduální a postgraduální vzdělávání. Nikdo nemůže mít monopol na vzdělávání učitelů, celek musí garantovat stát. Je třeba úzké spolupráce mezi jednotlivými aktéry a je možno využít řadu pozitivních zkušeností.

P. Hýl, Inovace výuky: Proč byly zrušeny veřejné zakázky pro oblast vzdělávání? Zdá se, že snahou MŠMT je odříznout neziskové a soukromé subjekty od dalšího vzdělávání učitelů.

J. Nantl: Veřejné zakázky byly zrušeny, protože byly zrušeny individuální národní projekty, a to z důvodů chybného postupu při jejich přípravě. Aby nevznikly závažnější problémy, jiné rozhodnutí nebylo možné. Zakázek bylo velmi mnoho, jsou

podrobovány přísné analýze, aby byly schváleny jen ty, které jsou opodstatněné. Záměrem MŠMT je naopak posílit roli nevládních organizací.

Je třeba rozhodnout, které složky profesní přípravy učitelů jsou nejpodstatnější a která úroveň řízení je nejvhodnější pro jejich zajištění. Bude nutno posílit vazby mezi pregraduální a postgraduální přípravou, měla by existovat nějaká forma supervize, která by dávala zpětnou vazbu o tom, s jakými problémy se studenti setkávají.

Klíčové období je prvních pět let praxe, kdy se rozhoduje, zda se učitelství stane pro mladého učitele celoživotním povoláním. Důležité je, zda řídicí sféra bude přistupovat k učitelství jako k celoživotnímu povolání (je otázka, zda někdo vydrží vykonávat tuto profesi 40 let) a od toho se bude odvíjet, jaká bude podpora učitelů. Kariérní systém by měl také zahrnovat výběr adeptů na učitelskou profesi i to, jak využít učitelů, kteří již v tomto povolání nebudou chtít nebo moci pokračovat.

Budou existovat některé specializované činnosti, které zajistí stát, ale klíčovou roli budou hrát kraje, které mají ze zákona koordinační funkci.

E. Píšová, Gymnázium a SOŠPg Liberec: Většinu vzdělávacích aktivit v Libereckém kraji organizoval NIDV. Co podnikly pedagogické fakulty, aby podporovaly vzdělávání pedagogů?

J. Trna: Pedagogická fakulta v Brně má velký odborný potenciál. Počítá se spuštěním portálu, na kterém budou učitelům k dispozici veškeré metodické materiály, které zde byly vytvořeny. Také jsou monitorovány vzdělávací potřeby pedagogů.

E. Píšová: V současné době dochází ve školství k převratným změnám, např. v oblasti maturit, a je třeba v krátkém čase proškolit velký počet lidí. NIDV má tento potenciál a daří se mu školení úspěšně realizovat.

T. Feřtek: Zdá se, že NIDV je obtížně zastupitelný.

J. Nantl: Zajistit proškolení učitelů ke státním maturitám není úkol pro pedagogické fakulty, to by měla nějaká státní instituce, například NIDV.

MŠMT má v současnosti 11 organizací různé velikosti, kdyby jich bylo méně a jejich činnost byla více průřezová, možná by byla jejich činnost efektivnější. Je třeba oddělovat organizační uspořádání rezortu a to, jaké činnosti bude zajišťovat.

J. Wagner, Česká škola: NIDV vznikl proto, aby odčerpával finanční prostředky z EU. Je plánováno další období a my opět hledáme někoho, kdo bude využívat prostředky z evropských fondů.

Postup MŠMT je netransparentní – politická rozhodnutí by měla vznikat na základě odborných podkladů, ale žádná vyjádření odborníků nebyla veřejnosti předložena. Kdo zpracovával podkladové materiály např. pro studie proveditelnosti?

J. Nantl: Studie proveditelnosti předkládaly jednotlivé organizace na základě zadání MŠMT.

Hlavním motivem změn by nemělo být spotřebovávání prostředků ESF. V příštím kohezním období by nemělo vzniknout tolik národních projektů. Budou se moci křížit prostředky provozní a investiční finanční prostředky, které nemá spotřebovávat stát, ale mají sloužit k budování nových kapacit v oblasti předškolní výchovy, základního školství i terciární sféry.

T. Bouda, KVIC, OU Nový Jičín: Role ředitele školy je klíčová, podstata profesního vzdělávání učitelů je ve škole. Limity vyplývají z reformy státní správy a z role zřizovatele. Zřizovatelé hodnotí ředitele podle toho, jak plní podpůrné a nikoliv hlavní funkci vzdělávacího procesu, tj. řízení jeho kvality. Stát by měl spoléhat se na přímé nástroje řízení.

T. Feřtek: Mohou zřizovatelé, jejichž struktura je roztráštěná, zajistit to, co se od nich očekává?

J. Nantl: Je třeba posílit zprostředkující role zřizovatelů, MŠMT nemůže komunikovat s jednotlivými školami. Musí být zpřesněna kompetence krajů, které by měly podle místních podmínek vytyčovat priority.

J. Blažková, NIDV, SZŠ Brno: Bylo by dobré zvažovat, jak zajistit další vzdělávání pedagogů, NIDV je garancí dobré kvality kurzů. Od jiných poskytovatelů, zejména soukromých organizací, není kvalita garantována. V současné době jsou školy v Jihomoravském kraji se zajišťováním kurzů dalšího vzdělávání ze strany NIDV spokojeny, znepokojují je úvahy o jeho možném zrušení.

Závěrečné slovo panelistů:

R. Křivánek: Organizace Education Vysočina se snaží vyhledávat kvalitní a aktivní učitele, vytvářet regionální síť metodiků, mentorů a koučů, o jejichž kurzy je největší zájem.

J. Trna: Učitelé by měly mít možnost ovlivnit dokončení přípravy učitelů, protože pětileté studium nestačí. Mohou spolupracovat s různými partnery.

H. Košťálová: Je pozitivní, že se otevřela obsahová témata, bohužel velký důraz se klade na operativní otázky. Mělo by dojít k větší participativnosti všech aktérů a měla by se zvýraznit lídrovská role MŠMT.

J. Nantl: Je potřeba rozdělit role při zajišťování profesní přípravy učitelů. V tuto chvíli je důležitý dlouhodobý pohled, je nutné brát v úvahy různé faktory. Musíme také přemýšlet nad strategickou výzvou, zda učitelství bude v budoucnu celoživotním povoláním.

T. Feřtek na závěr připomněl, že EDUin 17. 1. 2013 zahajuje půlroční kampaň „Česko mluví o vzdělávání“, která bude prostorem k diskusi o nedořešených otázkách.

J. Gobyová